

DET KONGELIGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT

Alle fylkeskommunene

Deres ref	Vår ref	Dato
	21/1784	21.12.2021

Statsbudsjettet 2022 - Oppdragsbrev til fylkeskommunene

Vi viser til Prop. 1 S (2021-2022 for Landbruks- og matdepartementet, Prop. 1 S Tillegg 1 (2021-2022), og Innst. 77 S (2021-2022). Oppdragsbrevet følger opp Stortingets budsjettvedtak av 17.12.2021, og formidler ellers Landbruks- og matdepartementets forventninger til fylkeskommunenes arbeid på landbruks- og matområdet.

1. Samlet oversikt over bevilgninger som stilles til disposisjon for fylkeskommunene i 2022

For 2022 er det samlet stilt følgende midler til disposisjon for fylkeskommunene i statsbudsjettet under LMDs område:

Kapittel og post	Ordning	Beløp i mill. kroner
1150.50	Regionale tilretteleggingstiltak i landbruket	43,0
1150.50	Rekrutterings- og kompetansetiltak i landbruket	12,0
1150.50	Regionale kompetansenettverk for lokalmat	12,7
1150.50	Kystskogbruket	6,0
1150.50	Nasjonal modell for voksenagronomen	17,0

Postadresse
Postboks 8007 Dep
0030 Oslo
postmottak@lmd.dep.no

Kontoradresse
Teatergata 9
www.lmd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 874

Avdeling
Avdeling for skog- og
ressurspolitikk

Saksbehandler
Wenche Østrem
97764863

SUM**90,7**

Midlene til regionale tilretteleggingstiltak, rekrutterings- og kompetansetiltak, kompetansenettverkene for lokalmat og kystskogbruket fordeles mellom de enkelte fylkeskommunene etter egne fordelingsnøkler, se nærmere omtale under pkt. 3 i oppdragsbrevet

Midlene til voksenagronomen tildeles etter søknad fra fylkeskommunene, jf. pkt. 4.1 i oppdragsbrevet. I tillegg til midlene oppgitt i tabellen ovenfor, skal fylkeskommunene tildele tilskuddsmidler over kapittel 1140 post 71, jf. Forskrift om tilskudd til viltformål og nærmere omtale under pkt. 4.2 i oppdragsbrevet.

2. Oppdraget fra Landbruks- og matdepartementet

2.1 Landbruks- og matpolitiske mål og prioriteringer

De fire overordnede målene for landbruks- og matpolitikken knyttet til matsikkerhet og beredskap, landbruk over hele landet, økt verdiskaping og bærekraftig landbruk ligger fast, jf. Prop. 1 S (2021-2022) for Landbruks- og matdepartementet.

Landbruket er en betydelig distriktsnæring, tilstede i hele landet. De samlede verdikjedene er viktige bidragsyttere til bosetting, sysselsetting, verdiskaping og for den grønne omstillingen det norske samfunnet er i gang med. Konkurranseskraften for norsk landbruk og tilhørende næringer er avhengig av at det legges vekt på utviklingsarbeid, innovasjonsrettet aktivitet og innsats på tvers av sektorer og god kobling mellom nasjonalt og regionalt nivå.

Vi vil særlig framheve følgende områder som sentrale rammer for fylkeskommunenes utviklingsarbeid på landbruks- og matområdet i 2022:

Regional tilrettelegging for verdiskaping i landbruket og arbeid med Matnasjonen Norge
Arbeidet med Matnasjonen Norge omfatter både landbasert- og sjøbasert matproduksjon med kobling til folkehelse, og regional og lokal verdiskaping og omdømmebygging. For å ta ut dette potensialet blir samarbeid på tvers av sektorer, bl.a. mellom blå og grønn sektor, og mellom matproduksjon og reiseliv viktig framover. Bygging av sterke mat- og reiselivsregioner vil være en sentral del av Matnasjonen Norge. Økt kompetanse og styrket rekruttering til mat- og måltidsbransjen må også inngå som et viktig element i arbeidet. Fylkeskommunene har i kraft av sin rolle som regionale utviklingsaktører en viktig rolle i å sikre god forankring av dette arbeidet regionalt.

Kompetanse

Kompetanse er grunnleggende for videreutviklingen av landbruksnæringen, og forutsetter at rekruttering og kompetansebygging i hele landbrukets verdikjede ses i sammenheng. Det innebærer at fylkeskommunene i sitt arbeid må bidra til god kobling mellom rekruttering til både naturbruk og restaurant- og matfag i videregående skole, og etter- og videreutdanning for å sikre kompetanse i landbruket og mat- og måltidsbransjen.

Landbruk i det grønne skiftet

I oppfølgingen av Klimaplan for 2021-2030 (Meld. St. 13 2020-2021) har landbruket en avgjørende rolle, og er allerede i gang med å redusere sine klimagassutslipp. Klimaavtalen mellom staten og jordbruket er bærebjelken i det videre klimaarbeidet i landbruket. Et levende jordbruk i hele landet, og et aktivt skogbruk vil være naturlige og sentrale deler i det grønne skiftet med utvikling av sirkulær- og bioøkonomi og framtidens grønne næringsliv.

Arealforvaltning

Jordvern er forutsetning for bærekraftig utvikling og norsk samfunns- og matsikkerhet. I den oppdaterte jordvernstrategien som Stortinget behandlet i forbindelse med jordbruksproposisjonen for 2021 er det satt et mål om at årlig omdisponering av dyrket mark skal være lavere enn 3 000 dekar innen 2025. Hurdalsplattformen gir signaler om at regjeringen ønsker å sette et nytt langsiktig mål om maksimal omdisponering av 2 000 dekar dyrka mark årlig. Regionale areal- og transportplaner og oppfølging av disse er viktige for å bevare matjord og sørge for økt matproduksjon i årene framover. I tillegg er verktøyene som ligger i plan- og bygningsloven viktige for å bidra til at reindriften har tilgang til nødvendige arealer. Hensynet til samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv skal være gjenstand for særskilt behandling og vurdering i samfunnsplanleggingen generelt, og i arealplanleggingen spesielt.

2.2 Samarbeid og samhandling regionalt

Landbruksoppdraget til fylkeskommunene omfatter virkemidler som skal bidra til å mobilisere til regional nærings- og samfunnsutvikling med utgangspunkt i landbrukets samlede ressurser. Oppdraget forutsetter at fylkeskommunene har en:

- Helhetlig tilnærming slik at den nærings- og kompetansepolitiske innsatsen ses i sammenheng, og der landbruk er godt integrert i fylkeskommunenes arbeid og virkemidler innen næringsutvikling og kompetanseheving for øvrig.
- God intern og ekstern samhandling og forankring slik at landbruk blir en integrert del av fylkeskommunens samlede regionale plan- og strategiarbeid.

Som leder av partnerskapet innen landbruksbasert næringsutvikling gir fylkeskommunene føringer for det regionale arbeidet med næringsutvikling i landbruket. I forbindelse med jordbruksoppgjøret for 2021 ble regionalt bygdeutviklingsprogram (RBU) som overbygning for de tre regionale strategidokumentene på landbruk avviklet. Det innebærer at fylkeskommunene heretter selv kan vurdere om regionalt næringsprogram for landbruk skal være et eget program, eller om det skal integreres i øvrige regionale næringsstrategier. Den nasjonale landbruks- og matpolitikken er utformet innenfor rammene av internasjonale avtaler og regler, og nasjonale muligheter og utfordringer. Det innebærer at regionale strategier og planer innen landbruk må være i samsvar med nasjonal politikk fastsatt i jordbruksoppgjøret og av Stortinget. De ulike aktørene i det regionale partnerskapet på landbruk, inkludert faglagene, skal fortsatt involveres på en god måte i plan- og strategiarbeidet på landbruksområdet.

Når det gjelder bruken av midlene til investering og bedriftsutvikling i landbruket (IBU-midler) har det regionale partnerskapet anledning til å prioritere mellom produksjoner og regioner.

Fylkeskommunene skal formidle de regionale føringene for bruken av IBU-midlene til Innovasjon Norge innen 1.2.2022.

3. Tilskuddsordninger som tildeles fylkeskommunene gjennom dette oppdragsbrevet

De fleste ordningene som fylkeskommunene forvalter på landbruks- og matområdet finansieres over landbrukets utviklingsfond (LUF). Den krevende situasjonen for fondet har gjort det nødvendig å gjøre strenge prioriteringer mellom ordningene over fondet, og innebærer at tilskuddene til regionale tilretteleggingstiltak, rekrutterings- og kompetansetiltak og kompetansenettverkene for lokalmat er noe redusert i 2022 sammenliknet med 2021.

Reglementet for økonomistyring i staten gjelder for forvaltningen av de statlige tilskuddsordninger. Reglementet gjelder også for styring og oppfølging av delegert forvaltningsmyndighet.

Ved utforming og forvaltning av tilskuddsordninger er departement og tilskuddsforvalteren ansvarlig for at midlene tildeles i samsvar med regelverk for offentlig støtte som følger av EØS-avtalen art 61 – (1).

Tilskuddsmidlene vil bli overført fra Landbruksdirektoratet til fylkeskommunene henholdsvis 15.1.2022 (regionale kompetansenettverk, kystskogbruket og regionale tilretteleggingstiltak i landbruket), og 15.6.2022 (rekrutterings- og kompetansetiltak i landbruket og voksenalgronomen).

Alle tilskuddsmidlene som er bevilget over Landbrukets utviklingsfond (LUF-fondet) kap. 1150 post 50 kan overføres mellom budsjettår. Ubrukte og evt. inndratte midler kan benyttes innenfor samme formål med mindre annet følger av de årlige jordbruksoppgjørene. Det er viktig at fylkeskommunene har en god oppfølging av utestående ansvar for de tildelte prosjektmidlene. Fondskapitalen skal plasseres på rentebærende konto, og rentemidlene skal tilfalle postens formål.

3.1 Tilskudd til kompetansenettverkene for lokalmat

Formål

Formålet med ordningen er å tilby et lavterskel tilbud til små matbedrifter, ofte i en oppstartsfase, som har behov for matfaglig kompetanse. Tilbudet kan være tilpasset den enkelte bedrifts behov i form av en besøks-/mentorordning eller i form av kurs som tilbys flere samtidig.

Bevilgning

Over LUF kap. 1150 post 50 er det satt av 12 mill. kroner for 2022 til de regionale kompetansenettverkene for lokalmat. Målgruppen for ordningen er små matbedrifter med inntil 10 ansatte. Det kan være primærprodusenter eller næringsmiddelbedrifter med mål om å utvikle, foredle og selge kvalitetsprodukter basert på lokale råvarer eller reiselivsbedrifter som har utviklingsprosjekter i samarbeid med lokalmatprodusenter. I tillegg til det matfaglige tilbudet hos kompetansenettverkene kan man få hjelp til å løse markedsutfordringer gjennom Norsk Mat sitt tilbud innen markedstjenester.

Kompetansenettverkene er fordelt på 5 ulike regionale aktører:

- Nofima: kompetansenettverket i Øst-Norge og kompetansenettverket i Sør-Norge
- Sogn jord- og hagebruksskule: kompetansenettverket i Vest-Norge
- Mære landbruksskole: kompetansenettverket i Trøndelag
- Nibio Holt: kompetansenettverket i Nord-Norge

De fem ansvarlige fylkeskommunene skal bidra til god koordinering mellom kompetansenettverkene, mellom fylkene som hører til i det enkelte nettverkets virkeområde, og opp mot andre kompetansetilbydere nasjonalt og regionalt for sikre godt samspill i utforming av tilbud regionalt. Ordningen har spesielt stor betydning for mobilisering av nye aktører, og de ansvarlige fylkeskommunene bør sikre at dette blir en sentral del av ordningen også fremover. Det legges til grunn at kompetansenettverkene fortsetter samarbeidet med Norsk Mat, blant annet for å bidra til synliggjøring av det samlede kompetansetilbudet til lokalmatprodusenter via lokalmat.no.

Avsetningen til administrasjons- og gjennomføringskostnader kommer i tillegg til avsetningen til kompetansenettverkene (se tabellen under for detaljer). Det legges til grunn at ansvarlig fylkeskommune utarbeider tilskuddsbrev til det enkelte kompetansenettverk med føringer for bruk av midlene, og krav til rapportering og oppfølging.

Fordeling av midlene til kompetansenettverkene for lokalmat, herunder administrasjonskostnader				
Kap/post	Betegnelse	Tildeling 2022 (i mill. kroner)	Adm. kostnader til FK (i tusen kroner)	Fylkeskommune
1150.50	Tilskudd kompetansenettverk i Øst-Norge (dekker fylkene Oslo, Vestfold og Telemark, Viken og Innlandet)	3,0	177,0	Viken
1150.50	Tilskudd kompetansenettverk i Sør-Norge (dekker fylkene Agder og Rogaland)	2,0	112,0	Rogaland
1150.50	Tilskudd kompetansenettverk i Vest-Norge (dekker fylket Vestland)	2,0	112,0	Vestland
1150.50	Tilskudd kompetansenettverk	2,5	150,5	Trøndelag

	i Trøndelag (dekker fylkene Møre og Romsdal og Trøndelag)			
1150.50	Tilskudd kompetansenettverk i Nord-Norge (dekker fylkene Nordland og Troms og Finnmark)	2,5	150,5	Troms og Finnmark
Sum		12,0	700,0	12,7

3.2 Tilskudd til tilretteleggingstiltak i landbruket (RT-midlene)

Formål

Midlene skal forvaltes i tråd med [Forskrift om regionale midler til næringsutvikling, rekruttering og kompetanseheving](#).

Bevilgning

Det er satt av 43 mill. kroner til regionale tilretteleggingstiltak i landbruket over Landbrukets utviklingsfond (LUF) for 2022, kap. 1150 post 50. Midlene skal bidra til utvikling og fornying av det tradisjonelle landbruket, og å understøtte utvikling av andre landbruksbaserte næringer gjennom utviklings- og mobiliseringstiltak.

Fylkeskommunene kan benytte inntil 2 prosent av tildelte tilskuddsmidler til regionale tilretteleggingstiltak for å dekke kostnader til møter og arrangementer i forbindelse med forvaltningen av ordningen og arbeidet i partnerskapet.

¹Fordeling av midlene til tilretteleggingstiltak i landbruket			
Kap/post	Betegnelse	Tildeling 2022 (i mill. kroner)	Fylkeskommune
1150.50	Tilskudd til tilretteleggingstiltak i landbruket	5,0	Viken
1150.50	Tilretteleggingstiltak i landbruket	6,6	Innlandet
1150.50	Tilretteleggingstiltak i landbruket	2,9	Vestfold og Telemark
1150.50	Tilretteleggingstiltak i landbruket	2,6	Agder

¹ Regionale tilskudd til tilretteleggingstiltak er fordelt fylkesvis etter samme fordelingsnøkkel som for 2021. Tildelingen til Viken inkluderer også Oslo.

1150.50	Tilretteleggingstiltak i landbruket	3,4	Rogaland
1150.50	Tilretteleggingstiltak i landbruket	6,0	Vestland
1150.50	Tilretteleggingstiltak i landbruket	3,2	Møre og Romsdal
1150.50	Tilretteleggingstiltak i landbruket	6,7	Trøndelag
1150.50	Tilretteleggingstiltak i landbruket	3,1	Nordland
1150.50	Tilretteleggingstiltak i landbruket	3,5	Troms og Finnmark
Sum		43,0	

Annet

Fylkeskommunene fikk fra 01.01.2020 ansvaret for å følge opp allerede innvilgede saker fra tidligere års utrednings- og tilretteleggingsmidler som statsforvalterne hadde ansvaret for. Det er viktig at disse sakene avsluttes innenfor fastsatte arbeidsfrister.

3.3 Tilskuddsmidler til rekruttering og kompetanseheving i landbruket (RK-midlene)

Formål

Midlene skal forvaltes i tråd med [Forskrift om regionale midler til næringsutvikling, rekruttering og kompetanseheving](#).

Bevilgning

Det er satt av 12 mill. kroner for 2022 til regionale tilskudd til rekruttering og kompetanseheving (RK-midlene) over LUF, kap. 1150 post 50. Fylkeskommunene skal legge til rette for et godt og fleksibelt opplærings- og utdanningssystem for etablerte og potensielle næringsutøvere. Prioriterte områder for ordningen er støtte til etter- og videreutdanning i landbruket, tiltak som bidrar til å styrke rekruttering til landbruksutdanning og tiltak som retter seg mot likestilling og omdømmebygging.

Fylkeskommunene må se dimensjonering av utdanningstilbud i sammenheng med behov for rekruttering og kompetanseheving i landbruket. RK-midlene kan i denne sammenheng brukes til å utrede mulighetene for å utvikle nye fagskoletilbud som foreløpig ikke er etablert over fylkeskommunenes skolebudsjett.

Som eiere av videregående skoler med utdanningsprogrammene naturbruk og restaurant og matfag, samt tilbydere av fagskoletilbud har fylkeskommunene en sentral rolle for rekruttering og kompetansetiltak i landbruket.

For å unngå at det bygges opp konkurrerende fagskoletilbud er god koordinering og samhandling viktig slik at tilbud om landbruksrelaterte fagskolestudier ses i sammenheng med fagskoletilbud i regi av andre fylkeskommuner.

²Fordeling av midler til rekruttering og kompetanseheving i landbruket			
Kap/post	Betegnelse	Tildeling 2022 (i mill. kroner)	Fylkeskommune
1150.50	Tilskudd til rekruttering og kompetanseheving i landbruket	1,4	Viken
1150.50	Tilskudd til rekruttering og kompetanseheving i landbruket	1,8	Innlandet
1150.50	Tilskudd til rekruttering og kompetanseheving i landbruket	0,8	Vestfold og Telemark
1150.50	Tilskudd til rekruttering og i landbruket kompetanseheving i landbruket	0,7	Agder
1150.50	Tilskudd til rekruttering og kompetanseheving i landbruket	1,0	Rogaland
1150.50	Tilskudd til rekruttering og kompetanseheving i landbruket	1,7	Vestland
1150.50	Tilskudd til rekruttering og kompetanseheving i landbruket	0,9	Møre og Romsdal
1150.50	Tilskudd til rekruttering og kompetanseheving i landbruket	1,9	Trøndelag
1150.50	Tilskudd til rekruttering og kompetanseheving i landbruket	0,8	Nordland
1150.50	Tilskudd til rekruttering og kompetanseheving i landbruket	1,0	Troms og Finnmark
Sum		12,0	

3.4 Tilskudd til kystskogbruket

Formål

Formålet med midlene er å bidra til å løse kystskogbrukets utfordringer, og videreutvikle et næringsretta skogbruk langs kysten, blant annet gjennom infrastrukturtiltak og kompetanse.

Bevilgning

² Regionale tilskudd til rekruttering og kompetanseheving er fordelt fylkesvis etter samme fordelingsnøkkel som for 2021. Tildelingen til Viken inkluderer også Oslo.

Det er satt av 6 mill. kroner over LUF, kap. 1150 post 50, til kystskogbruket for 2022. Prosjektmidlene til kystskogbruket blir tildelt fylkeskommunene i Agder, Rogaland, Vestland, Møre og Romsdal, Trøndelag, Nordland og Troms og Finnmark.

Fylkeskommunene skal i forvaltningen av ordningen legge vekt på å bygge videre på det arbeidet som er gjort i kystskogbruket. Midlene skal lyses ut åpent. Vilkår for å få støtte kan ikke avgrenses til én bestemt søker eller bestemte søkergrupper. Fylkeskommunene skal samordne seg slik at midlene i all hovedsak blir brukt til næringsretta fylkesoverbyggende prosjekter og slik at prosjekter som best bygger opp under formålet med ordningen blir prioritert. Midlene kan ikke benyttes til prosjekter i regi av fylkeskommunen.

³Fordeling av midler til kystskogbruket			
Kap/post	Betegnelse	Tildeling 2022 (i mill kroner)	Fylkeskommune
1150.50	Tilskudd til kystskogbruket	0,2	Agder
1150.50	Tilskudd til kystskogbruket	0,5	Rogaland
1150.50	Tilskudd til kystskogbruket	1,4	Vestland
1150.50	Tilskudd til kystskogbruket	0,7	Møre og Romsdal
1150.50	Tilskudd til kystskogbruket	1,8	Trøndelag
1150.50	Tilskudd til kystskogbruket	0,7	Nordland
1150.50	Tilskudd til kystskogbruket	0,7	Troms og Finnmark
Sum		6,0	

3.5 Rapportering og kontroll

Rapportering

I vedleggene til oppdragsbrevet framgår føringene knyttet til rapporteringen for de fire ordningene under pkt. 3 i oppdragsbrevet.

Landbruks- og matdepartementet og Landbruksdirektoratet vil komme tilbake til spørsmålet om ev. integrasjon og bruk av Landbruksdirektoratets systemløsning for forvaltning av tilskuddsordninger på landbruksområdet, Agros, i løpet av 2022.

Kontroll

Fylkeskommunene skal ha et etablert internkontrollsystem for tilskuddsforvaltning.

³ Fordelingen av ordningen mellom fylkeskommunene er gjort med utgangspunkt i fordelingsnøkkelen da midlene ble forvaltet av statsforvalterne.

Fylkeskommunene må informere departementet senest ved rapporteringen for 2022 dersom fylkesrevisjonen har hatt vesentlige merknader/funn som gjelder forvaltningen av midlene.

Landbruksdirektoratet har det nasjonale ansvaret for å administrere tilskuddsordningene, og kan ut fra Reglement for økonomistyring i staten føre kontroll med forvaltningen av ordningene.

4. Tilskuddsordninger som tildeles utenom oppdragsbrevet

4.1 Nasjonal modell for voksenagronomen

For 2022 er det satt av 17 mill. kroner over LUF kap. 1150 post 50 til voksenagronomen. Av dette skal 16,7 mill. kroner gå til drift av voksenagronomen, en ordning som også omfatter gartneropplæring for voksne. Dette er en økning på 1,7 millioner fra 2021. Videre er det satt av 0,3 mill. kroner som skal gå til drift av felles pedagogiske og digitale løsninger for hele landet, basert på prosjektet som ble igangsatt i forbindelse med etableringen av voksenagronomordningen.

Departementet har orientert fylkeskommunene i et eget brev av 13.12.2021 om midlene til voksenagronomen for 2022, og kriterier for tildeling. Av brevet fremgår det at fylkeskommunene ev. må søke om midler for skoleåret 2022/2023 innen 20. januar 2022.

RK-midlene og voksenagronomen må ses sammenheng med fylkeskommunenes ansvar og prioritering av landbruksfagene innenfor utdanningsprogram naturbruk.

4.2 Høstbare viltressurser

Fylkeskommunene er viltorgan etter viltloven, og skal arbeide for å fremme formålet med loven. I tillegg skal fylkeskommunene tildele tilskuddsmidler over kapittel 1140 post 71, jf. Forskrift om tilskudd til viltformål. Midlene på denne posten er rettet mot økt verdiskaping og oppbygging av kunnskapsgrunnlaget for forvaltningen av de høstbare viltressursene. Landbruks- og matdepartementet viser til eget overføringsbrev for 2022 fra Miljødirektoratet til fylkeskommunene, herunder retningslinjer for rapportering på bruk av midler over kapittel 1140 post 71.

Fylkeskommunenes arbeid innenfor høstbare viltressurser bør ses i sammenheng med øvrig regionalt næringsutviklingsarbeid, og legge til rette for et godt samarbeid med Innovasjon Norge, Miljødirektoratet og statsforvalterne der det er relevant.

5. Frister i 2022 og 2023

20.1.2022	Søknad om midler til voksenagronomen for skoleåret 2021/2022, jf. brev av 19.11 fra LMD.
1.2.2022	Formidle regionale føringer for bruken av IBU-midlene til Innovasjon Norge. Kopi av føringene skal sendes til Landbruks- og matdepartementet

20.2.2022	Rapportering på oppdragsbrevet for 2021
20.2.2022	Ev. innspill til jordbruksoppjøret for 2022
20.2.2023	Rapportering på oppdragsbrevet for 2022

6. Dialogen med fylkeskommunene

Dialog med fylkeskommunene vil skje med utgangspunkt i de kollegiale organene fylkeskommunene selv har opprettet, blant annet kollegiet for plan og næringssjefene og landbruksnettverket.

Med hilsen

Geir Dalholt (e.f.)
avdelingsdirektør

Wenche Østrem
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Statsforvalteren i Agder
Statsforvalteren i Innlandet
Statsforvalteren i Møre og Romsdal
Statsforvalteren i Nordland
Statsforvalteren i Rogaland
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Statsforvalteren i Trøndelag
Statsforvalteren i Vestfold og Telemark
Statsforvalteren i Vestland
Statsforvalteren i Oslo og Viken
KS
Norskog
Norges skogeierforbund
Riksrevisjonen
Innovasjon Norge
Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Landbruksdirektoratet
Miljødirektoratet
Norges Bondelag
Norsk Bonde- og Småbrukarlag